

NÁVRH

na skrátene legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií

Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá návrh na skrátene legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií.

Vzhľadom na vysoký deficit verejných financií spôsobený mimoriadnymi výdavkami štátu v uplynulých rokoch v súvislosti s viacerými mimoriadnymi okolnosťami, a to najmä s pandemiou a mimoriadnou situáciou na Ukrajine a s tým spojenou energetickou krízou a vysokou infláciou, uvedomujúc si, že tieto mimoriadne okolnosti si v nadchádzajúcich rokoch vyžadujú ďalšie nevyhnutné mimoriadne výdavky na strane štátu, je nutné v čo najkratšom čase prijať súbor konsolidačných opatrení, ktorých cieľom je prispieť k stabilizácii verejných financií, zníženiu schodku rozpočtu verejnej správy a tým aj k zmierneniu tlaku na financovanie štátneho dlhu. Tieto mimoriadne okolnosti nebolo možné vopred predvídať a pripraviť sa na ne, pričom spôsobili a naďalej spôsobujú významné negatívne dôsledky vo forme zvýšeného deficitu verejných financií.

Zadĺženie Slovenska je nad všetkými pásmami národnej dlhovej brzdy podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. V súčasnosti sa zadĺženie pohybuje na úrovni blízko 60 % HDP. Aj aktuálna bilancia rozpočtu verejnej správy je po prijatí viacerých nových politík bez rozpočtového krytia veľmi nepriaznivá. Schodok hospodárenia sa v tomto aj najbližších rokoch očakáva blízko 7 % HDP. Bez rýchlej fiškálnej zodpovednej reakcie vlády by sa dlh už do konca roka 2026 blížil k 70 % HDP. Išlo by o taký prudký nárast zadĺženia, ktorý by spôsobil vážne hrozby pre hospodárstvo Slovenskej republiky.

Z dôvodu eliminácie hrozby značných hospodárskych škôd je nevyhnutné okamžite nastaviť potrebné opatrenia. Návrh zákona, ktorými sa implementujú, je preto nevyhnutné prijať v skrátanom legislatívnom konaní. Opatrenia uvedené v návrhu zákona je potrebné nastaviť v takom časovom rámci, aby sa čo najviac priblížili cieľom sledovaným ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti, so súčasným zachovaním dosiahnutého sociálneho štandardu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva.

Schválením tohto zákona a jeho realizáciou sa zabezpečia dodatočné príjmy štátneho rozpočtu, čo prispeje k eliminácii negatívnych vplyvov na vývoj hospodárenia SR. Nižšia zadĺženosť krajiny poskytne vláde Slovenskej republiky väčšiu mieru flexibility pri uplatňovaní fiškálnej politiky. Vláda tak nebude nútená využívať iné spôsoby financovania verejných výdavkov, napr. vo forme využívania úverových prostriedkov. Nižší deficit verejných financií pomáha udržiavať nižšie úrokové náklady, ako aj znižovať zadĺženosť Slovenskej republiky. Uvoľnené finančné zdroje bude možné využiť na ďalšie dôležité oblasti, akými sú napríklad sociálne programy, infraštruktúra alebo investície do vzdelávania. Na stabilizácii deficitu verejných financií existuje jednoznačne prioritný verejný záujem.

Opatrenia v návrhu zákona sú koncipované tak, aby mali čo najmenšie negatívne vplyvy na obyvateľov a aby primerane, proporcionálne a nediskriminačne zasiahli predovšetkým subjekty, ktoré dosahovali a je dôvodný predpoklad, že budú dosahovať mimoriadne zisky.

Zároveň sú opatrenia navrhované s dôrazom na rešpektovanie právnej istoty, stabilitu a predvídateľnosť podnikateľského prostredia.

Na základe uvedených skutočností je potrebné podľa § 89 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky navrhnúť Národnej rade Slovenskej republiky, vzhľadom na to, že by mohlo dôjsť k značným hospodárskym škodám, aby sa uzniesla na skrátrenom legislatívnom konaní o vládnom návrhu zákona ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií.